

Tweede Kamer der Staten Generaal Aan de Kamercommissie BZK

Datum:

8 november 2021

Onderwerp:

Wetgevingsoverleg Wonen 15 november; aanpak gemeenten hoge energiekosten

Geacht Kamerlid,

Zoals bij u bekend worden de huishoudens in Nederland geconfronteerd met hoge energiekosten door de hoge aardgasprijs in combinatie met te langzaam verduurzaamde woningen. Het kabinet heeft onlangs maatregelen toegezegd die op de korte termijn de nood verzachten, middels een verlaging van de energiebelasting. Hogere kosten van geïmporteerde en fossiele energie worden echter ook in de toekomst de norm. Een structurele aanpak van de gebouwde omgeving naar minder afhankelijkheid van aardgas is daarom noodzakelijk. Alleen dan voorkomen we steeds hogere energielasten voor de inwoners van Nederland. En alleen dan realiseren we de klimaatambities.

Leg de risico's niet bij huishoudens

De hoge aardgasprijs van dit moment is niet een incident. Ons land is immers in toenemende mate afhankelijk van importen met fluctuerende prijzen. Daarnaast moet de CO₂-uitstoot van aardgasgebruik steeds verder worden teruggebracht en zal deze uitstoot steeds meer in Europees verband belast worden. Het is daarom belangrijk om onze huizen en gebouwen te verduurzamen. Doen we dat niet, dan krijgen huishoudens een steeds hogere energierekening voor hun kiezen.

Goede kansen voor energiezuinige woningen

Gelukkig kunnen we hier veel aan doen. We kunnen huizen isoleren en zo de energievraag fors verminderen. Idealiter gaan we voor warmte bijvoorbeeld elektriciteit of aardwarmte inzetten dat met een lagere prijs geproduceerd en ingezet kan worden. Huishoudens die alleen op gas koken helpen we overstappen op elektrisch koken. Deze opgave vereist dat we nu aan de slag gaan voordat aardgasnetten in wijken voor miljoenen worden vernieuwd en om te voorkomen dat huishoudens jarenlang fors gaan betalen voor geïmporteed aardgas.

Ook een sociale transitie

Naast het oplossen van de financiële en technische vraagstukken is deze energietransitie ook een sociale transitie. Goede participatiemogelijkheden voor alle bewoners (huurders en eigenaar-bewoners) verbeteren niet alleen het draagvlak, maar ook de plannen zelf. Ook daarin moeten gemeenten een hoofdrol gaan spelen.

Wijkgerichte aanpak op maat naast landelijke regelingen

Om dit voor elkaar te krijgen, is een wijkgerichte aanpak op maat nodig, naast de subsidieregeling voor individuele huishoudens (de ISDE regeling). Gemeenten zorgen er bij een wijkgerichte aanpak voor dat niet alleen de assertieve en kapitaalkrachtige huiseigenaar stappen neemt. Er is juist aandacht nodig voor mensen voor wie de kosten zwaar wegen en die moeilijk hun weg vinden in de regionale en landelijke (subsidie)regelingen. En voor huurders die niet zelf de beslissing kunnen nemen over verduurzaming. Met een programma op maat voorkomen gemeenten meerkosten voor de zwakste schouders. Gemeenten ontwikkelen een programma om een hele wijk tegen veel lagere kosten goed te verduurzamen, zonder dat mensen dit individueel moeten zien uit te zoeken. Gemeenten maken ook met verhuurders afspraken over investeringen in de woning.

Broodnodige investering in de toekomst

Om de wijkgerichte aanpak op maat te realiseren, hebben gemeenten en woningcorporaties wel financiële middelen en een instrumentarium nodig. Eerdere oproepen onderstrepen dit zoals de [Actieagenda Wonen](#) en de [eerdere oproep van de G40](#). Daarnaast heeft de Raad voor Openbaar Bestuur becijferd dat in de periode 2022-2024 de totale extra uitvoeringslasten voor gemeenten €1589 miljoen zijn, terwijl in de voorgestelde Rijksbegroting hiervoor €72 miljoen is opgenomen.

Het zorgen voor een verduurzaamde, energiezuinige woningvoorraad is een 'must' voor ons land en een grote uitdaging. Dit vereist voldoende middelen en begeleiding door gemeenten. We verzoeken u met klem: geef dit de aandacht die het verdient.

Met vriendelijke groet,
Namens de G4 en G40 gemeenten, Woonbond en Aedes,

Karin Dekker
Voorzitter themagroep duurzaamheid van de G40 gemeenten
k.dekker@assen.nl
0592-366557

Mede namens:

De G40 gemeenten

Aedes, Martin van Rijn, Voorzitter

Woonbond, Saskia Bolten, Voorzitter

Gemeente Amsterdam, Marieke Doorninck, Wethouder Ruimtelijke Ontwikkeling en Duurzaamheid

Gemeente Rotterdam, Arno Bonte, Wethouder Duurzaamheid, luchtkwaliteit en energietransitie

Gemeente Den Haag, Liesbeth van Tongeren, Wethouder Duurzaamheid, Milieu en Energietransitie

Gemeente Utrecht, Lot van Hooijdonk, Wethouder Mobiliteit, Energie en Groen